

Návrh analogových integrovaných obvodů

návody do CP

Garant předmětu:

doc. Ing. Jiří Háze, Ph.D.

Autor textu:

doc. Ing. Vilém Kledrowetz, Ph.D.

Obsah

1	Extrakce parametrů tranzistorů MOSFET ze SPICE modelu	1
1.1	Prahové napětí U_{TH0}	1
1.2	Závislost prahového napětí U_{TH} na napětí bulku	3
1.3	Závislost modulace délky kanálu (λ) na délce kanálu (L)	4
	Seznam zkratk	7

1 Extrakce parametrů tranzistorů MOSFET ze SPICE modelu

V této úloze si provedete charakterizaci používaných modelů tranzistorů. Získáte parametry tranzistorů, které budete ve zbytku semestru používat pro ruční výpočty.

Pozn. Každý výrobce dodává ke své technologii modely a dokumentaci, kde jsou parametry všech dostupných součástek napsány. Tyto dokumenty a technologie jsou chráněny NDA a přístup k nim vyžaduje podstoupení schvalovacího procesu. Z toho důvodu používáme volně dostupné modely, které nejsou svázány s žádnou technologií a nemají žádnou dokumentaci.

Vstupní parametry technologie jsou:

- Nesymetrické napájecí napětí $U_{CC} = 1,8 \text{ V}$, $U_{SS} = U_{GND} = 0 \text{ V}$,
- $KP_N = 220 \mu\text{A}/\text{V}^2$,
- $KP_P = 60 \mu\text{A}/\text{V}^2$.

Seznam úloh:

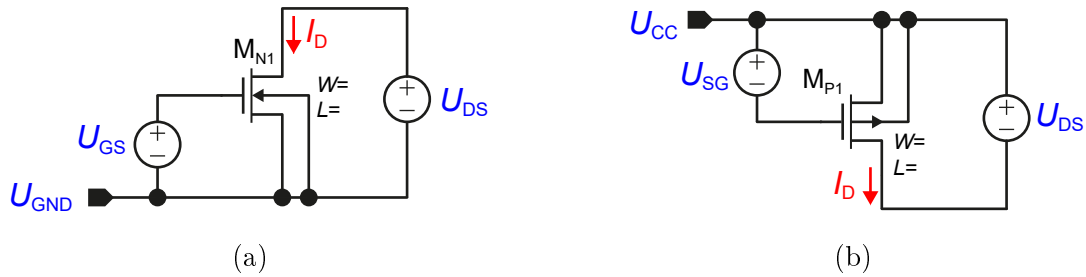
- 1.1 Prahové napětí U_{TH0}
- 1.2 Závislost prahového napětí U_{TH} na napětí bulku
- 1.3 Závislost modulace délky kanálu (λ) na délce kanálu (L)

1.1 Prahové napětí U_{TH0}

Zadání: Simulací získejte hodnoty prahového napětí U_{TH0} pro dvě různé řady rozměrů tranzistorů (níže jsou použity desetinné tečky):

- 1) konstantní poměr $W/L = 5$, kdy $L = 0.18; 0.3; 0.5; 0.8; 1; 2; 3; 5; 10$,
- 2) různé rozměry: $W/L = 0.22/0.18; 1/0.5; 2/0.5; 2/1; 5/1; 5/2; 10/5; 10/10; 40/10$,
- 3) výše uvedené dva body budou provedeny pro tranzistor NMOS i PMOS.

Prahové napětí odečítejte v bodě, kde $I_D = 100 \text{ nA}$ při $U_{DS} = U_{CC}/2$. Schéma pro simulaci je ukázáno na obr. 1.1

Obr. 1.1: Schéma pro zjištění U_{TH0} pro tranzistor (a) NMOS a (b) PMOS

Výstupy:

- schéma obvodu z LTspice včetně všech součástek/SPICE direktivy. Pokud se obvody pro body 1) a 2) liší, budou ve výstupech oba obvody,
- printscreen ze *SPICE Output Log* s odsimulovanými hodnotami pro bod 1) a 2). V závěru budou hodnoty uvedeny v tabulce.
- výše uvedené dva body budou ve výstupech pro tranzistor NMOS a PMOS.

Doporučený postup:

- ad 1) Vytvořte schéma podle obr. 1.1a. Postupně nastavuje rozměry tranzistorů dle zadání a odečítejte prahové napětí, resp. napětí, při němž teče tranzistorem proud

$$I_D = 100n \cdot W/L = 100n \cdot 5 = 500 \text{ nA} \quad (1.1)$$

Rozměry tranzistorů lze nastavovat ručně a následně pomocí kurzorů odečíst napětí při daném proudu. Efektivnějším způsobem je nastavit „STEP“ analýzu a použít měřicí funkci „MEAS“.

Pro nastavení funkce „STEP“ je nutné nastavit hodnotu L jako parametr, např. „lset“. Protože poměr W/L je pro všechny délky stejný, roven 5, nastaví se šířka W jako $'lset * 5'$. Po té se definuje jako parametr proměnná „lset“ a následně samotné krokování „STEP param lset list 0.18u, 0.3u, 0.5u, 0.8u, 1u, 2u, 3u, 5u, 10u“. Samotná analýza použitá v simulaci bude stejnosměrné rozmítání napětí U_{GS} ve vhodném rozsahu, např. od 0 V do 1 V s krokem 1 mV.

Měřicí funkce se nastaví jako „MEAS DC UTH FIND V(VG) WHEN Id(M1)=500n“, kde „VG“ je název uzlu připojený na gate tranzistoru.

Po spuštění analýzy si otevřete okno *View - SPICE Output Log* (zkratka Ctrl+L), kde jsou výsledné hodnoty U_{TH} , resp. napětí v uzlu „VG“ při daném proudu.

ad 2) Zde již nejde použít automatické rozmítání podle předchozího vzoru, protože poměr W/L není konstantní. Pro tento účel lze využít funkci „TABLE“. Ve funkci „.MEAS“ je nutné změnit hodnotu proudu I_D , při kterém se hledá napětí U_{GS} . Tato hodnota, jak již bylo napsáno, není konstantní, a proto je zadána pomocí vzorce. Zápis výše uvedených funkcí je ukázán na obr. 1.2

```
.param wset=table(n, 1,0.22u, 2,1u, 3,2u, 4,2u, 5,5u, 6,5u, 7,10u, 8,10u, 9,40u)
.param lset=table(n, 1,0.18u, 2,0.5u, 3,0.5u, 4,1u, 5,1u, 6,2u, 7,5u, 8,10u, 9,10u)
.step param n 1 9 1
.meas DC UTH FIND V(VG) WHEN Id(M1)=100n*wset/lset
```

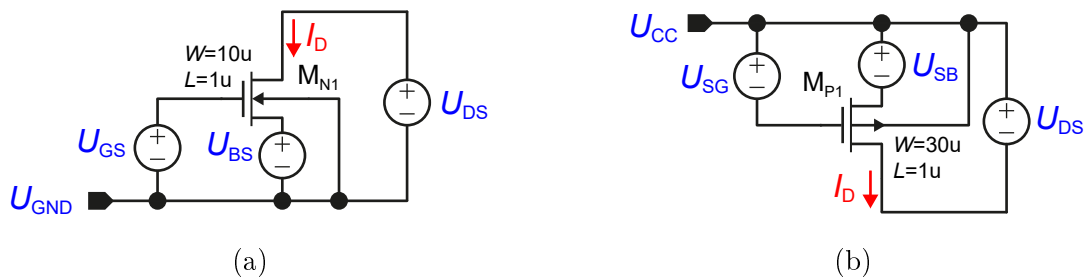
Obr. 1.2: Nastavení automatického rozmítání a měření

ad 3) Opakujte body a) a b) pro tranzistor PMOS (schéma na obr. 1.1b). Pozor, zde napětí v uzlu „VG“ neodpovídá napětí U_{SG} , protože $U_{SG} = U_{CC} - U_G$. Toto je potřeba zohlednit ve vytváření měřicí funkce!

1.2 Závislost prahového napětí U_{TH} na napětí bulku

Zadání: Simulací získejte hodnoty prahového napětí U_{TH} pro napětí U_{BS} (NMOS) resp. U_{SB} (PMOS) v rozsahu 0 V až 500 mV s krokem 50 mV.

Prahové napětí odečítejte stejně jako v předchozím případě, tj. v bodě, kde $I_D = 100$ nA při $U_{DS} = U_{CC}/2$. Schéma pro simulaci je ukázáno na obr. 1.3

Obr. 1.3: Schéma pro simulaci závislosti U_{TH} na napětí bulku pro tranzistor (a) NMOS a (b) PMOS

Výstupy:

- schéma obvodu z LTspice včetně všech součástek/SPICE direktivy,
- graficky vyjádřená závislost U_{TH} na U_{BS} (U_{SB}). V závěru budou uvedeny hodnoty v tabulce pro U_{BS} , $U_{SB} = 0,2$ V; $0,25$ V; $0,3$ V; $0,4$ V a $0,5$ V.
- výše uvedené dva body budou ve výstupech pro tranzistor NMOS a PMOS.

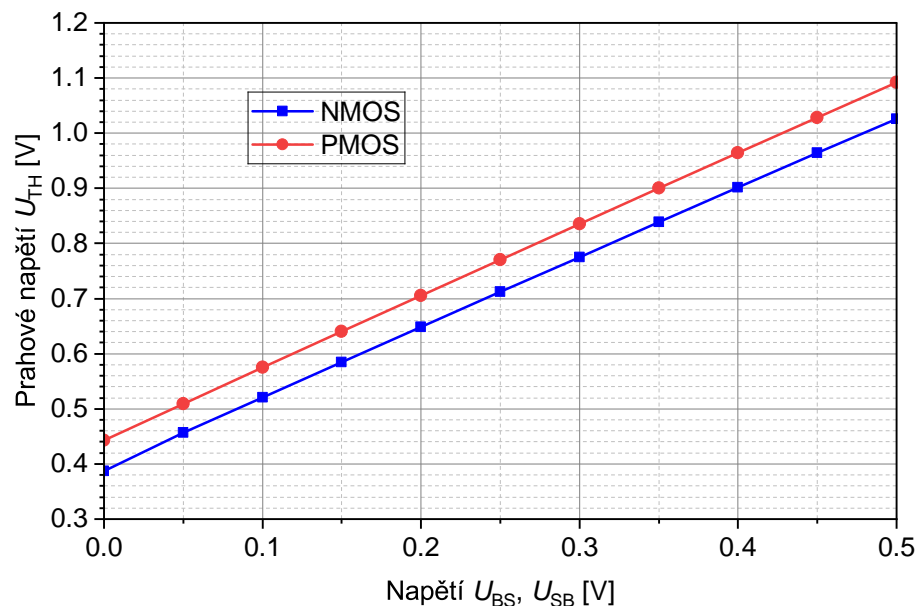
Doporučený postup:

Tato úloha je obdobná jako úloha 1.1 s tím rozdílem, že v rámci funkce „STEP“ nebudou rozmítány rozměry tranzistoru (zde jsou konstantní), ale bude rozmítáno napětí U_{BS} dle zadání („STEP VBS 0 0.5 50m“). Nakreslete schéma pro tranzistor NMOS (obr. 1.3a) a nastavte analýzu. Po spuštění analýzy otevřete *View - SPICE Output Log* (zkratka Ctrl+L), kde jsou vypsané výsledky měřicí funkce, tj. hodnoty prahového napětí. Hodnoty si uložte (budou potřeba v závěru) a zároveň si je lze vykreslit pomocí RMC na výsledky a následným vybráním *Plot .step'ed .meas data*.

Opakujte postup pro tranzistor PMOS (obr. 1.3b). Opět pozor na „VG“ v měřicí funkci!

Výsledky

Očekávané průběhy jsou znázorněny na obr. 1.4.

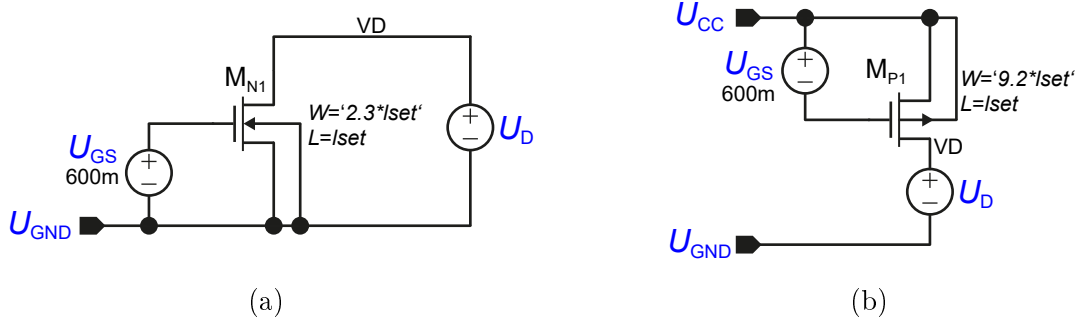

Obr. 1.4: Vliv rozdílného napětí mezi bulk a source na prahové napětí tranzistoru

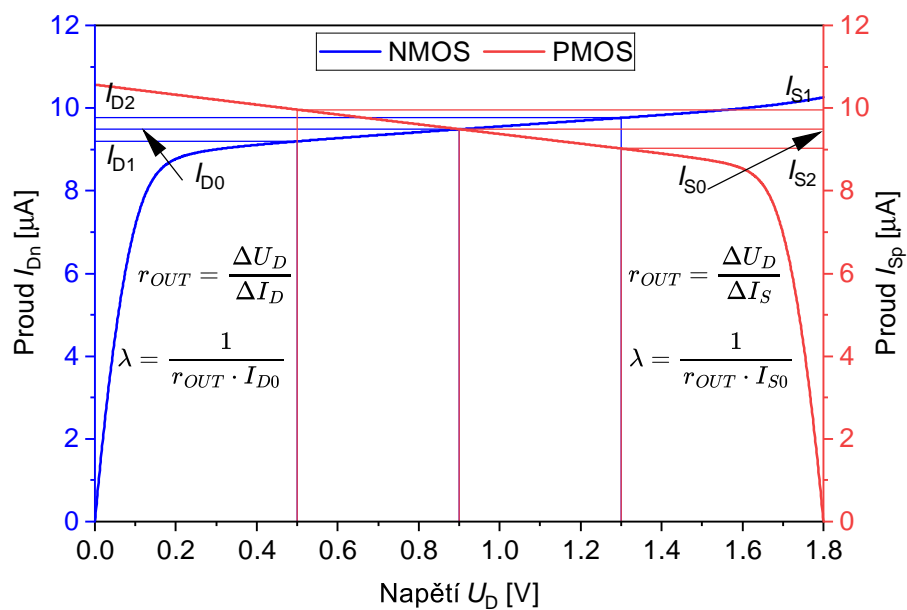
1.3 Závislost modulace délky kanálu (λ) na délce kanálu (L)

Zadání: Simulací získejte hodnoty parametru λ tranzistoru NMOS a PMOS pro L v rozmezí $0,2 \mu\text{m}$ až $10 \mu\text{m}$ s krokem $0,1 \mu\text{m}$ při konstantním poměru W/L .

Pro odečítání výstupního odporu uvažujte oblast mezi $U_D = 0.5 \text{ V}$ a 1.3 V . Schéma obvodu pro simulaci je na obr. 1.5 a na obr. 1.6 je znázorněn princip odečtu a následného výpočtu parametru λ .

Obr. 1.5: Schéma pro simulaci závislosti λ na délce kanálu L pro tranzistor (a) NMOS a (b) PMOS

Obr. 1.6: Cesta k získání parametru λ

Výstupy:

- schéma obvodu z LTspice včetně všech součástek/SPICE direktivy,
- graficky vyjádřená závislost λ vs L . V závěru budou uvedeny hodnoty v tabulce pro $L = (0,5; 0,8; 1; 1,2; 2; 5) \mu m$.
- výše uvedené dva body budou ve výstupech pro tranzistor NMOS a PMOS.

Doporučený postup:

Pro simulaci vykreslete výstupní charakteristiku tranzistoru a následně odečtěte hodnoty proudu I_D při napětích $U_{DS} = 0.5$ V a 1.3 V. V těchto bodech také stačí rozmítat napětí U_{DS} , nicméně pro případnou kontrolu použijte celý rozsah, tj. 0 až 1,8 V. Po odečtení hodnot proudu lze společně s příslušnými napětími spočítat výstupní odpor, resp. parametr λ .

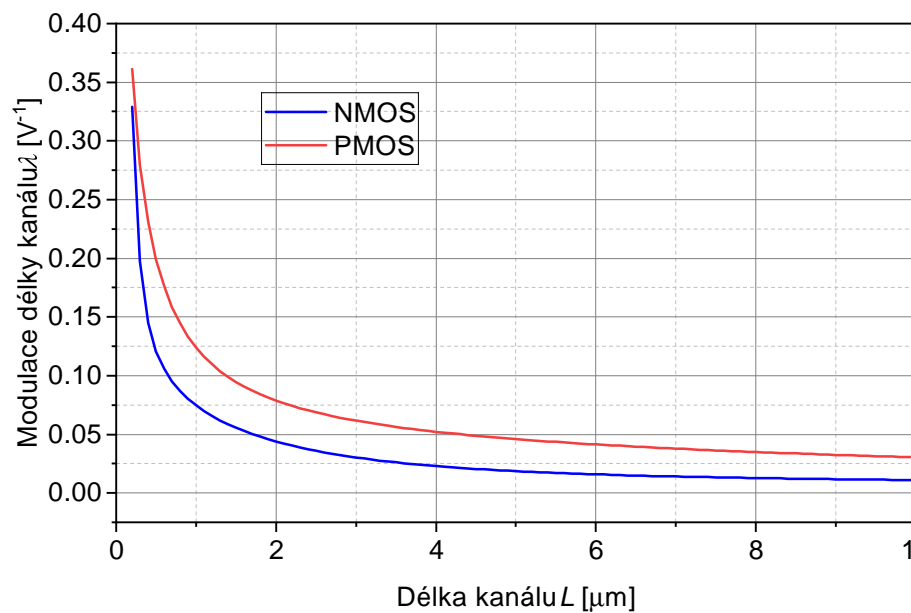
Vzhledem k velkému počtu bodů by manuální odečítání s následným znovunastavením simulace bylo značně zdlouhavé, lze využít měřicí funkce pro odečet hodnot i následné vyhodnocení. Následně pomocí funkce „STEP“ s krokováním rozměrů tranzistoru (viz. úloha 1.1) lze nastavit automatické změření celého rozsahu. Zápis výše uvedených funkcí pro tranzistor NMOS je na obr. 1.7.

```
.param lset=1u
.step param lset 0.2u 10u 0.1u
.meas DC ID1 FIND Id(M1) WHEN V(VD)=0.5
.meas DC ID2 FIND Id(M1) WHEN V(VD)=1.3
.meas DC ID0 FIND Id(M1) WHEN V(VD)=0.9
.meas rout param (1.3-0.5)/(ID2-ID1)
.meas lambda param 1/(ID0*rout)
```

Obr. 1.7: Nastavení odečítání a výpočtu hodnot v LTspice pro tranzistor NMOS

Výsledky

Očekávané průběhy jsou znázorněny na obr. 1.8.

Obr. 1.8: Závislost modulace délky kanálu (λ) na délce kanálu (L)

Seznam zkratek

RMC   kliknutí pravým tlačítkem myši